

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed [af Lembourn m. fl.].

(Afgivet af kulturudvalget den 15. maj 1974).

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder og har herunder stillet spørgsmål til ministeren for kulturelle anliggender, som denne skriftligt har besvaret.

Ministerens besvarelser af udvalgets spørgsmål er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale ventres, centrumdemokraternes, Danmarks retsforbunds og socialistisk folkepartis medlemmer af ud-

valget) lovforslaget til *forkastelse* ved 2. behandling.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis, kristeligt folkepartis og fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *andet mindretal* (venstres medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Albertsen (S).	Normann Andersen (S).	Ole Espersen (S).	Lysholt Hansen (S).
Robert Pedersen (S).	Arne Christiansen (V).	Mette Madsen (V).	
K. Helveg Petersen (RV).	Bernhard Baunsgaard (RV).	Karen Thurøe Hansen (KF).	
Lembourn (KF), næstformand.	Melchior (CD), formand.	Chr. Christensen (KrF).	Poulsgaard (FP).
Børge Pedersen (FP).	Ib Christensen (DR).	Kristine Heltberg (SF).	

Bilag 1.

Udvalgets spørgsmål til ministeren for kulturelle anliggender og ministerens besvarelser.

Spørgsmål 1:

Ministerens bemærkninger til forslaget om en licensdeling, der medfører, at indehavere af TV-apparater pålægges en afgift til et privat selskab.

Svar:

Det må antages, at det fremsatte ændringsforslag ikke i den foreliggende form indeholder tilstrækkelig hjemmel til finansiering af en konkurrerende, ikke-kommerciel radio- og TV-organisations virksomhed ved hjælp af en såkaldt licensdeling. En sådan finansieringsform, der medfører pålæggelse af en offentligretlig afgift, måtte forudsætte klar hjemmel i selve lovens tekst, ikke blot i bemærkningerne til lovforslaget. Det bør formentlig også i loven klarlægges, hvilke forpligtelser der — som forudsætning for en andel af den opkrævede licens — skal påhvile den eller de konkurrerende organisationer.

Såfremt et konkurrerende, licensfinansieret selskab blev oprettet, måtte det antagelig — uanset hvilken fordelingsnorm i forhold til Danmarks Radio man valgte — af rationaliseringsmæssige hensyn være rimeligt at benytte det nuværende licensopkrævningssystem og ikke at opbygge et helt nyt administrationsapparat. Ifølge Danmarks Radios skøn ville en „fælles“ licensopkrævning, foretaget af Danmarks Radios licenskontor, ikke medføre væsentlige merudgifter i forhold til de ca. 10 mill. kr., som de nuværende udgifter til licensopkrævningen andrager. Den nye organisation måtte naturligvis bære sin andel af opkrævningsudgifterne.

Som anført under 1. behandlingen den 14. marts 1974 af det foreliggende lovforslag er der grund til at regne med, at en deling af licensen mellem Danmarks Radio og en konkurrerende organisation må forudsætte en betydelig forhøjelse af radio- og TV-licenserne som helhed. Ikke mindst af samfunds-

økonomiske grunde forekommer det særdeles betænkeligt på nuværende tidspunkt at åbne mulighed for en forøgelse af dette udgiftsområde. Det mest hensigtsmæssige må være at afvente revisionen af den nu vedtagne radiolov — der som bekendt skal finde sted senest i folketingsåret 1977-78 — før man tager stilling til, om Danmarks Radios eneret til landsdækkende programvirksomhed skal bevares, og på hvilken måde et eventuelt konkurrerende programforetagende skal finansieres. Selv om den fremsatte tanke om en licensdeling blev optaget i lovforslagets tekst, måtte det forekomme uholdbart at skabe grundlag for en bevillingsmæssig praksis, der ville være i direkte modstrid med det organisatoriske og finansielle system, som er udtrykt i den med stort flertal vedtagne radiolov.

Spørgsmål 2:

Hvorledes kan en sådan deling praktiseres i forhold til seernes brug af de forskellige kanaler?

Svar:

En af forslagsstillerne, hr. Hans Jørgen Lembourn, gav under 1. behandling af det foreliggende lovforslag udtryk for, at en licensdeling ikke eo ipso ville betyde, at man tvang seerne til at betale licens til bestemte selskaber, idet licensdelingen kunne fremkomme som resultatet af en undersøgelse af brugen af de pågældende sendere, således at afgørelsen blev overladt til seerne selv.

En sådan undersøgelse kunne tænkes at bygge på et teknisk målingssystem — hvorved afregning sker efter det registrerede forbrug — eller på „markedsundersøgelser“. Endelig kan man forestille sig en mere vilkårlig delingsnorm, der fastsættes for bestemte perioder ad gangen.

Hvad angår muligheden for teknisk måling af TV-programforbruget skal man pege på de tekniske, økonomiske og administra-

tive problemer, som omtales i vedlagte notat af 8. april 1974, udarbejdet af Danmarks Radios tekniske direktør. Det fremgår af notatet, at disse problemer gør det tvivlsomt, om tekniske målingssystemer *alene* ville kunne løse spørgsmålet om en licensdeling i forhold til seernes brug af de forskellige kanaler.

Danmarks Radio har endvidere givet udtryk for, at de i øjeblikket foretagne lytter- og seerundersøgelser næppe ville give et tilstrækkelig sikkert grundlag for en indtægtsfordeling baseret *alene* på et „markedsundersøgelseskriterium“.

Desuden synes et licensdelingssystem baseret på måling af forbruget eller på „mar-

kedsundersøgelser“ vanskeligt at kunne forenes med de programmæssige forpligtelser, der er pålagt Danmarks Radio i henhold til radioloven.

Som under besvarelsen af spørgsmål 1 må man konkludere, at problemet om finansieringsformen for en eventuel fremtidig konkurrerende radio- og TV-organisation mere hensigtsmæssigt kan tages op til behandling, når radioloven som helhed skal revideres. På det pågældende tidspunkt vil man formentlig også have bedre mulighed for at løse de teknisk-administrative problemer i forbindelse med den finansieringsmåde, som folketinget i givet fald skulle træffe beslutning om.

Nathalie Lind.

/ W. Weicke.

Folketingets kulturudvalg.

Underbilag til bilag 1.

DR
 Danmarks Radio
 Den 8. april 1974.

Teknisk måling af TV-programforbrug.

Teknisk måling af den forbrugte mængde er velkendt fra vand-, gas- og elanlæg, hvor der på overgangen mellem det offentlige fordelingsnet og den enkelte brugers installation anbringes en måler, som nøjagtigt registrerer forbruget. Måleren aflæses periodisk ved forsyningsselskabets foranledning, og forbruget betales efter målerens udvisende. I særlige tilfælde kan måleren være udformet som møntautomat, hvor et møntindkast åbner for installationen, indtil der er forbrugt en på forhånd fastsat mængde, hvorefter installationen igen afbrydes.

Tilsvarende målersystemer kan principielt tænkes anvendt i forbindelse med TV-programforsyning, men de må forventes at medføre så betydelige problemer af teknisk, økonomisk og administrativ art, at de næppe vil kunne komme på tale alene som løsning af det forelagte spørgsmål om licensdeling i forhold til seernes brug af de forskellige kanaler.

Som motivering for denne påstand kan anføres følgende:

En måling af den tid, en given modtager anvendes på den enkelte TV-kanal, kræver væsentlige indgreb i alle i dag benyttede modtagere, idet de skal forbindes med (sammenbygges med) en egnet registrerende måler pr. husstand.

Behandlingen af de registrerede data må skønnes at blive meget bekostelig, f. eks. i form af central udsendelse af registerkort, der efter en passende tidsperiode tilbagesendes til den forvaltende myndighed, hvor indholdet analyseres på ønsket måde. På længere sigt kan kabel-TV og tovejs data-kommunikation tænkes som et elektronisk

alternativ til den beskrevne fremgangsmåde, men som landsdækkende systemløsning må også dette anses for meget bekosteligt, navnlig med hensyn til de nødvendige investeringer.

Til illustration af omkostningsniveauet kan anføres, at det andetsteds er angivet, at måleren og de herfor nødvendige installationsarbejder i en almindelig el-installation i en privatbolig betinger en investering på ca. 1.500 kr. Den årlige effektive omkostning ved el-afregningen må således med det i dag kendte renteniveau skønnes at overstige 200 kr. I konsekvens heraf har man ved enkelte nyere, større etagebyggerier undladt at installere el-måler pr. lejlighed, men har fordelt ejendomskomplekssets samlede (målte) udgift til el-forsyning på de enkelte lejligheder efter andre kriterier end det individuelle forbrug.

Administrativt må et TV-målersystem også anses for vanskeligt gennemførligt.

TV-modtageren er i modsætning til vand-, gas- og el-installationer ikke afhængig af et offentligt forsyningsnet, der har ledningsforbindelse til den enkelte bruger. Man savner derfor forsyningsselskabets aktive medvirken ved en modtagers ibrugtagning. En sikring af eventuelle målersystemers korrekte benyttelse vil derfor alene kunne styres via lovgivningen.

Afsluttende kan det anføres, at man er bekendt med, at der i udlandet (USA) forsøgsvis er etableret enkelte mindre TV-systemer med målerafregning.

Formålet med disse anlæg er at sælge programmer, som på grund af deres betydelige handelsværdi ikke kan udsendes over de sæd-

vanlige TV-kanaler, f. eks. nye spillefilm og specielt eftertragtede sportskampe. For at hindre uautoriseret benyttelse udsendes disse programmer (over TV-sender eller kabel-TV) forvrænget på en sådan måde, at modtagning på en normal TV-modtager er umu-

liggjort. Kun specielle modtagere, som sælges (eller udlejes) sammenbygget med måler, er i stand til at ophæve denne forvrængning og gengive det tilbudte program på tilfredsstillende måde.

Peter Hansen.

Til generaldirektøren.